

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI MILLYI GWARDIYASI HARBIY-TEKNIK INSTITUTI

**ГУМАНИТАР ВА ИЖТИМОЙИЙ ФАНЛАР
КАФЕДРАСИ**

**ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ҲАЁТИ ВА
МЕРОСИНИ ЎРГАНИШ ДУНЁ ТАЛҚИНИДА
халқаро илмий-амалий конференцияси тўплами
2021 йил 12 феврал**

I-ҚИСМ

**ИЗУЧЕНИЕ ЖИЗНИ И НАСЛЕДИЯ ЗАХИРИДДИНА
МУХАММАДА БАБУРА В МИРОВОЙ
ИНТЕРПРЕТАЦИИ**

**сборник международной научно-практической
конференции
12 февраля 2021 года**

ЧАСТЬ I

**STUDYING THE LIFE AND LEGACY OF ZAHIRIDDIN
MUHAMMAD BABUR IN THE WORLD
INTERPRETATION**

**book of international scientific-practical conference
February 12, 2021**

PART I

Тошкент – 2021

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ГВАРДИЯСИ

ҲАРБIIЙ-ТЕХНИК ИНСТИТУТИ

ГУМАНИТАР ВА ИЖТИМОIIЙ ФАНЛАР КАФЕДРАСИ

**ЗАҲИРИДДИН МУҲАММАД БОБУР ҲАЁТИ ВА МЕРОСИНИ ЎРГАНИШ
ДУНЁ ТАЛҚИНИДА**

**халқаро илмий-амалий конференцияси тўплами
2021 йил 12 феврал**

I-ҚИСМ

**ИЗУЧЕНИЕ ЖИЗНИ И НАСЛЕДИЯ ЗАХИРИДДИНА МУХАММАДА БАБУРА В
МИРОВОЙ ИНТЕРПРЕТАЦИИ**

**сборник международной научно-практической конференции
12 февраля 2021 года**

ЧАСТЬ I

**STUDYING THE LIFE AND LEGACY OF ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BABUR IN
THE WORLD INTERPRETATION**

**book of international scientific-practical conference
February 12, 2021**

PART I

Тошкент – 2021

Захириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва меросини ўрганиш дунё талқинида // Халқаро илмий-амалий конференция материаллари тўплами – Т.: Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Ҳарбий-техник институти, 2021 – 402 б.

Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Ҳарбий-техник институти Кенгаши томонидан нашрга тавсия этилган (2021 йил _____ - сонли баённома).

Масъул

муҳаррир:

Р.А.Сайфулов – Миллий гвардия Марказий девони режалаштириш, мувофиқлаштириш ва ҳамкорлик бўлими бошлиғи, юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD),

Таҳрир ҳайъати:

Ғ.Р.Мирзаев - Миллий гвардия Ҳарбий-техник институти катта ўқитувчиси, тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD)

Н.С. Расулова– Миллий гвардия Ҳарбий-техник институти доценти, тарих фанлари номзоди, доцент

Х.Д.Хакназаров – Миллий гвардия Ҳарбий-техник институти доценти, тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент

Й.А.Худойкулов – Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Ҳарбий-техник институти доценти, фалсафа фанлари номзоди, доцент

А.У.Ҳайдаров – Миллий гвардия Ҳарбий-техник институти катта ўқитувчиси

А.А.Сатторов - Миллий гвардия Ҳарбий-техник институти ўқитувчиси

Такризчилар:

А.Мадраимов – Темурийлар тарихи давлат музейи бўлим бошлиғи, тарих фанлари доктори.

С.Б.Тилабоев – Низомий номидаги ТДПУ “Тарих ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси мудири, тарих фанлари номзоди.

Мазкур тўплагма Захириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва фаолияти, ҳарбий маҳоратини ўрганиш ва кенг миқёсда тарғиб этиш, илмий ва маънавий мероси, хусусан, “Бобурнома” ва бошқа асарларининг дунё миқёсида ўрганилиши, бобуршуносик йўналишидаги тадқиқотлар, таржимашуносик, Бобур меросинининг ХХI аср фани ва маданиятига қўшаётган ҳиссасига бағишланган мақолалар киритилган. Мақолалардаги маълумотлар асосли эканлигига муаллифлар жавобгардирлар.

© Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Ҳарбий-техник институти, 2021.

КИРИШ СЎЗИ

Ассалому алайкум ҳурматли халқаро конференция иштирокчилари!

Азиз меҳмонлар ва тадқиқотчи олимлар!

Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Ҳарбий-техник институтида Бобур номли халқаро жамоат фонди билан ҳамкорликда ташкил этилган **“Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва меросини ўрганиш дунё талқинида”** номли халқаро илмий-амалий конференцияга хуш келибсиз.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Тошкент шаҳрида ташкил этилган Адиблар хиёбонига 2020 йил 20 май кунги ташрифи давомида хиёбонни бутун халқимиз, айниқса ёшлар учун том маънода адабиёт, маънавият ва тарбия масканига айлантириш, у ерда ҳайкали ўрнатилган ҳар бир адиб ижодини чуқур ўрганиш ва кенг тарғиб этиш юзасидан муҳим фикрлар билдирилган эди.

Миллий гвардия Ҳарбий-техник институтига атоқли адиб, ҳам шоҳ ҳам шоир Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва фаолиятини ўрганиш масъулияти топширилган.

Дунё илм-фанида беш асрдан буён Бобур ҳаёти фаолияти, илмий ва маънавий мероси, ҳарбий маҳорати ва жасоратларини ўрганиш қизғин давом этмоқда. Хусусан, АҚШ, Буюк Британия, Франция, Германия, Япония, Туркия, Ҳиндистон, Покистон, Афғонистон ва бошқа мамлакатларда **бобуршунос** олимлар гуруҳи, ўзига мактаб шаклланган бўлиб, бугунги авлод уларнинг ишини давом эттирмоқда.

Ўтган қисқа вақт мобайнида Миллий гвардия Ҳарбий-техник институтида Бобур ҳаёти ва фаолиятини чуқур ўрганиш бўйича комплекс ишлар амалга оширилди. Хусусан, Заҳириддин Муҳаммад Бобур номидаги **кўкрак нишони** ва **махсус стипендияси** таъсис этилди. Институт етакчи профессор-ўқитувчилари томонидан “Бобур мероси” туркумидан **60 га яқин рисола, ўқув қўлланма, монография** ва **электрон ўқув қўлланмалар** яратилди. Республика миқёсида илмий-амалий анжуманлар ташкил этилди.

Бобур номли халқаро жамоат фонди, “Бобур ва жаҳон маданияти” музейи ва бошқа ташкилотлар билан меморандумлар имзоланиб ҳамкорликдаги ишлар янада кучайтирилмоқда. Яқин кунларда, тўғрироғи икки кундан кейин, яъни 14-февраль – Бобур Мирзонинг туғилган кунида **“Йўлбарс изидан”** номли тарихий ҳужжатли бадиий фильм премьераси кутилмоқда. Бунда институтимиз курсант ва профессор-ўқитувчилари фаол иштирок этганликларини эътироф этиш жоиз. Шу билан бирга ҳозирда **“Йўлбарснинг туғилиши”** номли бадиий филмнинг сурагга олиш ишлари якунланаётган бўлиб Наврўз байрами арафасида экранларга чиқиши кутилмоқда.

Бугунги халқаро илмий-амалий конференцияда дунёнинг етакчи мамлакатлари бобуршунос олимлари, хусусан, Россия Федерацияси, Туркия, Ҳиндистон, Япония, Туркменистон, Афғонистон, Озарбайжон ва бошқа бир қатор мамлакатларидан мутахассис тадқиқотчилар, шунингдек, юртимизнинг кўзга кўринган бобуршунос олимлари иштирок этишмоқда.

Бугунги конференцияда Бобур ҳаёти ва фаолияти, ҳарбий маҳорати ва санъати, илмий ва маънавий мероси, хусусан, “Бобурнома” ва бошқа асарларининг дунё миқёсида ўрганилиши, бобуршуносик йўналишидаги янги тадқиқотлар, таржимашунослик, Бобур меросинининг ХХІ аср дунё фани ва маданиятига қўшаётган ҳиссасига бағишланган илмий масалалар муҳокама қилинади.

Фурсатдан фойдаланиб халқаро илмий-амалий конференцияни очик деб эълон қиламан ва анжуман ишига муваффақият тилайман.

Конференция ишида иштирок этаётган хорижлик ва маҳаллий олимларнинг институтимиз билан мунтазам ҳамкорлиги учун, буюк аجدодларимизнинг бой меросини ўрганишга қўшган муносиб ҳиссалари учун миннатдорчилик билдираман.

Эътиборингиз учун ташаккур!

Миракулов Мирафзал Миродилович
Миллий гвардия Ҳарбий-техник институти бошлиғининг биринчи
ўринбосари, юридик фанлар доктори, профессор

almashadi. Katta hayot yo'lida buyuk ajdodimizdan qolgan ma'naviy meros har birimizga yo'lchi yulduz vazifasini o'taydi.

Foydalanadigan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2020-yil 29-dekabr.
2. Mirziyoyev Sh.M. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish, bu borada davlat va jamoat tashkilotlarining hamkorligini kuchaytirish masalalari bo'yicha o'tkazilgan videoselektor yig'ilishidagi nutqi. 2021-yil 19-yanvar.
3. Umirova Adiba «Asrlarni bo'ylagan Bobur» «Xalq so'zi» gazetasi, 2020-yil 15- yanvar, №11.

БОБУРШУНОСЛИКДАГИ ЙИРИК ТАДҚИҚОТ ХУСУСИДА

Ахмедова Ш.Н.

Бухоро давлат университети профессори, ф.ф.доктори

XX аср бобуршунослиги тарихида филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Ҳомил Ёқубов тадқиқотлари катта ўрин тутди. XX асрнинг 40-йилларидан мумтоз адабиёт масалаларини, унинг атоқли вакиллари ижодини илмий тадқиқ этиш диққат марказига кўча бошлаган олим ўз ижодида ўзбек адабиёти тарихини ўрганишга катта эътибор қаратган. Унинг ўша даврда тадқиқот объекти тобора кенгайиб, илмий савияси чуқурлашиб борганига ишонч ҳосил қилиш учун Бобурга бағишланган тадқиқотларини кўриб чиқиш кифоя.

XX асрнинг 20 - йиларидан бошлаб, Бобур ижодига қизиқиш бошланиб, 40-йилларга келиб, анча жонландики, бунда адабиётшунос олим Ҳ.Ёқубовнинг ўрни алоҳида, у 1940 йилдан бошлаб, Бобур ижодига бағишлаб қатор мақолалар эълон қила бошлади. 1941 йилда унинг “Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва ижоди” номли китоби чоп этилди. “Бу иш тадқиқотчининг ўзбек адабиёти тарихи бўйича биринчи йирик илмий кашфиёти эканлигидан ва ҳозирга қадар шундай бўлиб қолганлигидан гувоҳлик беради. Унинг бу йирик тадқиқоти ўша йиллардаёқ юксак баҳоланган эди (“Бобур ҳақида яхши китоб” номли тақризда китобга юксак баҳо берилган)”[2.12].

“Муаллиф Бобир ҳаёти ва ижодининг 40-йилларгача ўрганилиш тарихини қисқача баён қилиб, ўзбек адабиётшунослигида биринчи бўлиб монографик планда асар яратди” [3.43]. Бу мулоҳазалардан кўринадики, Бобур ҳақидаги йирик тадқиқот биринчи марта Ҳ.Ёқубов томонидан амалга оширилгани унинг илмий-назарий қимматини белгилаб беришга хизмат қилади.

Тадқиқотнинг дастлабки қисмларида бобуршунослик ҳақида маълумот берилади, аммо ўша давр чекловларидан келиб чиқиб, 20 - йилларда яратилган ишларга танқидий муносабат билдирилади. “Бобирнинг турмуши”, “Бобирнома”, “Бобирнинг лирикаси” деб номланган уч қисмдан иборат тадқиқотда олим шоҳ ва шоир ҳаётини тўлиқ қамраб олишга ҳаракат қилган.

Олим Бобурнинг ҳаёти, Самарқанд учун бўлган курашлар, мағлубият азоблари, Афғонистонга, кейин Ҳиндистонга юришлар, саркардалиқ маҳорати ҳақида фикр юритар экан, кўпроқ “Бобурнома”га таянганини кўрамиз: ”Бобир ўз атрофига олим ва шоирларни тўплади.Ҳинд олимларидан Шайхоро деган кишини ўзига вазир ва кенгашичи қилиб тайинлади. Машҳур тарихчи “Ҳабибус-сияр”, “Хулосатул-ахбор”, “Дастурил-анвар” ва

“Макоримул-ахлоқ” китобларининг муаллифи Хондамир ҳам Ҳусайн Бойқаро ўлимидан кейин Бобир саройида яшади. Ундан ташқари, ўз саройига кўп олим ва шоирларни тўплаб, уларга ҳомийлик қилди” [1.287]. “Бобурнома” ҳақида фикр юритганда, жаҳон миқёсида асарнинг нашрлари, чоп этилиши билан боғлиқ қимматли далилларни ўртага ташлайди. “Бобурнома” қандай асар типига кириши: оддий йилнома ёки бадиий асарми деган саволни ўз олдига қўйиб, унга ўзи жавоб беради ва асарнинг жанрини тўғри белгилаб беради: “Мемуар асар бадиий адабиётга, хусусан, тарихий беллетеристика турларига яқинлашиб келса ҳам, лекин у воқеликнинг белгили соҳаларини аниқ, “ўзидай” акс эттириш, “кўчириш”га интилиши билан улардан фарқ қилади....”Бобирнома” худди шундай мураккаб мемуарлар жумласига киради” [1.293]. Шу билан бирга асар “баёнотнинг объективлиги ва равлонлиги” билан шарқ тарихчиларининг историографиясидан ажралиб туришини ҳам исботлаб беради. Унда бадиийлик унсурларининг кучли эканлиги, адиб гўзал қалами билан эпизодик шахслар характерини “моҳир рассомдай” чизиб беришини мисоллар орқали кўрсатар экан, Бобур образига ҳам тўғри баҳо беради: “Бобирнома”ни ўқиганда китобхоннинг кўз олдида ўша даврнинг улкан бир шахси, сиёсий арбоби гавдаланади. Унда Бобир жонли одамдай, ўзининг ғалаба ва мағлубиятлари, кураш ва фароғатлари, силжиш ва чекинишлари, шодлик ва аламлари, зулм ва марҳаматлари, қувноқлик ва умидсизлиги ва бошқа кишилик хислатлари билан бирга равшан кўринади” [1.303].

Олимнинг жасорати шундаки, тадқиқот ёзилган, Амир Темур ҳақида ижобий фикр юритиш қийин бўлган бир даврда Бобурнинг Темурга муносабати: Темур қилиб кетган ишларга ҳаваси келиши, Темур қурдирган иморат ва иншоотларни макташи, унинг зафарларини, улуғ подшоҳлигини тан олишини асардан мисоллар келтириш орқали ёритади. Олим Лане Пооле (француз), Элпинстон (инглиз), В.В.Бартольд(рус), Г.Вамбери (венгер) кабиларнинг Бобир ҳақидаги мулоҳазалари орқали унинг жаҳон маданиятида тутган ўрнини очиб беради.

Бобур лирикасини тадқиқ этишдан олдин унинг турли жанрдаги асарлари ҳақида маълумот берилади, шоир шеърятининг кўзга ташланиб турадиган муҳим хусусияти унинг бадиий соддалигидир деб ҳисоблайди. Олимнинг қуйидаги фикри шоҳ ва шоир назмига берилган юксак баҳодир:” Бобир лирикасида катта ўрин тутган ватан образи ҳам “ёр” тарзида қуйланади. У ватанни кўпинча энг севимли “ёр” образидай тасвирлайди ва тескарисича, севган ёри маконини ҳамиша туғилиб ўсган юрти қўйнида тасаввур ва хаёл қилади. Шоир доимо ўз юртини кўнглига яқин тутди” [1.325]. Бу мулоҳазаларини далиллаш учун ижодкор шоирнинг ғазал, рубоий ва туюқларини чуқур таҳлил этади. Тўғри, тадқиқотда ёзилган даври мафкураси билан боғлиқ қарашлар йўқ эмас. Аммо муҳими шундаки, Беруний номидаги Республика давлат мукофоти совриндори, йирик олим Ҳ.Ёкубов А.Фитрат бошлаб берган XX аср бобуршунослигини янги маълумотлар билан тўлдирди, уни бойитди, биринчи марта илм-фанни, санъат ва шеърятни чин юракдан севган шоҳ ва шоир шахсияти (“кўп қиррали ва кўркам эди”), асарлари, яшаган даври ҳақида монографик тадқиқот яратиш йўналишини бошлаб бергани билан ўзбек адабиётшунослиги тарихида чуқур из қолдирди, Ўзбекистондаги адабиёт илми равнақиға муносиб ҳисса қўшган, бобуршуносликда ҳам ўз сўзини айта олган забардаст олим сифатида қолади.

Адабиётлар

1. Ёкубов Ҳ. Адабий мақолалар. Тошкент. 1970.
2. Қулжонов А. Илм ва ижод оламида. Тошкент. 1980.
3. Ўзбек адабиёти тарихи. Беш томлик. 3-том. Тошкент. 1978.

Zahiriddin Muhammad Bobur hayoti, ijodi va adabiy merosi	70
Alimova G. A., Burxonov A. S.	
Zahiriddin Muhammad Bobur asarlarida tabiiy yashash muhitlarning tahlili	73
Икрамов А. А., Нематов Ж.А.	
Внутренняя и внешняя политика Бабура и бобуридов в Индии	76
Oripova M.Q.	
Bobur - o'zbek adabiyotining yorqin namoyondasi	77
Ахмедова Ш.Н.	
Бобуршуносликдаги йирик тадқиқот хусусида	81
Азимов У., Рафиқова Д.	
Бобур ва унинг маънавий меъроси	83
Холиқулова Г.Ё.	
Бобур ижодида тарбия масаласи	84
Kandaxarov A.X.	
Zahiriddin Muhammad Bobur hayoti va shaxsiy fazilatlarining e'tirofi	86
Холиқов Ш.А.	
Бобур ҳаёти ва ижодини тарғиб этишда ижтимоий тармоқ каналлари ва гуруҳларининг роли	90
Тўраева Д.Р.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг давлат бошқаруви	93
Амонова З.Қ., Ахророва З.Р.	
Бобур ижоди ва китобат санъати	96
Жуманиёзова Д.	
Бобур ва тасаввуф масаласи	98
Мамаюсупов М.А.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳаёти ва меросини ўрганишнинг зарурияти	101
Бойбутаев Ж.Ж.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур - ўрта аср шарқининг геродоти	105
Kamalova Z.O.	
Bobur mening qalbimdadir	107
Мухитдинов Б.Р., Темиров Б.Б.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг 538 йиллигига	109
Ғаниев А. С.	
Бобур Мирзонинг саркардалик шижоати ва шоирликдаги ижобий фаолияти	113
Дедаханова М.А.	
Шеърини матндаги ботиний семаларнинг лингвopoэтик тадқиқи	117
Худойқулов Й.А., Мамараҳимов Қ.Х.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур - табиатшунос олим	120
Karimova B.N., To'raboyev B.N.	
Bobur - yuksak insoniy fazilatlarini shakllangan buyuk shaxs	122
Атамирзаев И.Х., Эргашев Б.	
Биз билган ва билмаган Бобур...	125
Xolmurodov D.B.	
Zahiriddin Muhammad Bobur she'riyatida hijron timsoli	127
Махкамов Қ., Вахабова Т.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг қисқача тарихи	133
Fayziyev Z.	
Millatlararo munosabatlarni mustahkamlashda davlat va nodavlat tashkilotlarining o'rni	136
Акрамова Ш.А., Гаипов Р.А.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг диний эътиқоди ва тасаввуфий қарашлари	139
Қодирова Н. С.	
Бобур ижодининг янгича таҳлиллари хусусида (И.Ҳаққул тадқиқотлари мисолида)	141
Носиров Ф.	
Бобур Мирзо ижодида туркий тилнинг ўзига хос ўрни	143
Исаева М.Р.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур туркий адабиётнинг забардаст вакили	146

Эватов С.С.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ижтимоий-сиёсий қарашлари	150
Содиқова Д.Р.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг педагогик қарашлари	154
Сувонов Л.Х.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг туркий тил ривожига қўшган ҳиссаси	155
Комилова М.М.	
Значение творчества Захириддина Мухаммада Бабура в процессе воспитания молодежи	159
Abdullayeva F.Sh.	
Zahiriddin Muhammad Bobur yuksak ma'naviyat va jasorat sohibi	163
Тўраев Б.Ф.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур- маънавиятимиз сарвари	165
Жўраева С.Н., Турсунов Б.С.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳарбий саркарда ва беназир санъат арбоби сифатида	167
Шамсиева Х.	
Бобурий бегимлар қурдирган иморатлар	173
Ҳакимов А.М.	
Шоҳ ва шоир, олим ва саркарда	174
Хасанбоев Б., Тураев М.	
Ўзбек халқининг буюк шоири	177
Шадманов Э.Ш., Мансуралиев К.Ш.	
Бобурийлар даврида солиқ ва пул муомаласи масалаларининг ҳал этилиши	179
Шарипов А.А.	
Заҳириддин Бобур салтанатида зарб килинган тангалар хусусида баъзи маълумотлар	181
Bozorov A., Muxtorov O.A.	
Boburiylar davrida moliya-soliq munosabatlarining taraqqiyoti va uning bugungi kundagi ahamiyati	186
II-ШЎҒБА: ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАРДА БОБУРШУНОС ЙЎНАЛИШИДАГИ ТАДҚИҚОТЛАР ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ ҚИРРАЛАРИ	
Мирзаев Ғ.Р.	
Бобурийлар давлатининг моҳир саркардаси ва дипломати	191
Ҳайитов Ш.	
Хорижда бобуршунослик	194
Толипов А.А.	
Европа мамлакатларида бобуршунослик соҳасидаги тадқиқотлар	197
Девяткин А.В.	
Ҳиндистонда бобуршунослик йўналишидаги тадқиқотлар ва уларнинг аҳамияти	200
Hayrullayeva K.R.	
Bobur hayoti va ijodi ingliz adiblari nigohida	202
Nazarov T.T., Meliqo'ziyev J.G'.	
Boburnoma asari dunyo olimlari tadqiqotlarida	205
Азизов Р.М.	
Осиё мамлакатларида Бобур ҳаёти ва меросини ўрганиш соҳасидаги тадқиқотлар	208
Хакназарова З.А.	
“Бобурнома”нинг хорижий тиллардаги таржималарининг қиёсий таҳлили	212
Polvonov J.A.	
“Boburnoma” – dunyo olimlari tadqiqotlarida	215
Abdulhayrov D.P.	
Die arabismen in der deutschen gegenwartsprache	217
Абдуллаев Д.Н.	
Отмеченная наградами спонсорская инициатива Захириддина Мухаммеда Бабура	221
Гадаев Ҳ.У.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур дунё олимлари нигоҳида	223
Одинаева Н.Л., Ҳамитова С.	
Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳазратлари дунё олимлари назарида	227